

Kurzus kódja(i): FLM-214.03.

Kurzus címe: **Filmtudományi ismeretek: Film és pszichológia – Szakszövegolvasás**

Tanár neve: Margitházi Beja PhD

Kurzus időpontja, helye: szerda 10:45-12:15, Alagsor -135

Kurzus típusa: Szeminárium **max. 20 fő**
Csak másod- és harmadéves film specializációknak és minorosoknak

Kurzus leírása: A kurzus célja a filmbefogadás néhány pszichológia vonatkozásának filmelméleti szakszövegek és filmpéldák segítségével történő vizsgálata. A félévben főleg három kiemelt témakörre koncentrálnak: a filmnézés közben zajló **észlelési, gondolkodási** illetve **érzelmi** folyamatokra. A szövegértelmezési és együttgondolkodási munkát néhány korai (egy klasszikus, illetve egy modern) filmelméleti alapvetéssel kezdjük, majd kortárs filmtudományi szövegekkel folytatjuk. A témák és problémák felismerése és megbeszélése mellett célunk a különböző korszakokban született szövegek állításainak, érvelésének megértése, valamint ezek filmelemzésekben való hasznosítása. Módszerünk: a szövegek egyéni tanulmányozásához kapcsolódó **heti rendszerességű írásbeli Canvas-feladatok (1)** után **közös órai feldolgozás (2)**, valamint előre egyeztetett filmpéldák, szakirodalmi referenciát is használó **elemzése páros prezentációk** formájában (3). Anyagok a Canvas tanulószervező felületen!

Kurzus teljesítésének követelményei: 1. Az adott órákra kijelölt **hat szöveg elolvasása**, a hozzájuk kapcsolódó **Canvas írásbeli feladatok óra előtti** leadása, 2. a szövegek órai feldolgozásában való **aktív közreműködés**, 3. a vállalt **páros filmelemző kiselőadás bemutatása**. **Figyelem:** a jegyszerzés feltétele a hat olvasónapló hiánytalan és határidő előtti leadása. Háromnál több hiányzás esetén a tárgy nem teljesíthető. 15 percnél hosszabb késés után a jelenlét nem számít érvényesnek. **A félévi jegyek pontértékei:** 5 (jeles)=90–100p; 4 (jó)=80–89p; 3 (közepes)=70–79p; 2 (elégséges)=60–69p; 1 (elégtelen)=1–59p

Elsajátítandó kompetenciák és módszerek Filmelméleti szakszövegek értő olvasása, feldolgozása. Szövegértés, rezümékészítés, lényeglátás- és kiemelés. Elemzési stratégiák és elméleti fogalmak filmelemzésekben való alkalmazása.

Kötelező / ajánlott irodalom: A félév során kötelezően elolvasandó, órán megbeszéltek szövegek:

0. EMPIRIKUS MÓDSZER A PSZICHOLÓGIÁBAN / FILMTUDOMÁNYBAN

* Oliver, Mary Beth – Hartmann, Tilo: A jelentésteli élmények szerepének vizsgálata a „jó filmekben”. *Metropolis* (2014) 2. pp. 50–65.

1. A PSZICHOLÓGIAI MEGKÖZELÍTÉS KLASSZIKUS FILMELMÉLETI PÉLDÁI

1.1. Münsterberg Hugo: A mozidarab pszichológiája (részlet). *Metropolis* (2021) 3.

1.2. Baudry, Jean-Louis: A filmi apparátus ideológiai hatásai. *Apertúra* (2006) ősz

2. KOGNITÍV FOLYAMATOK FILMNÉZÉS KÖZBEN

2.1. Észlelés: Zacks, Jeffrey M.: Vágás! *Metropolis* (2021) 3.

2.2. Gondolkodás: Bordwell, David: A nézői tevékenység. In: Uő.: *Elbeszélés a játékfilmben*. Budapest: Magyar Filmintézet, 1996. 42–60.

2.3. Érzelmek: Smith, Murray: Megragadó karakterek. *Metropolis* (2017) 3. 16–44.

Néhány további ajánlott olvasmány (magyar nyelven)

* Bálint Katalin: Empirikus filmtudomány – bevezető. *Metropolis* 2014/01.

* Bordwell, David: Érvelés a kognitivizmus mellett. *Metropolis* 1998/99 tél-tav.

* Fecskó-Pirisi Edina – Lénárd Kata – Pap-Zipernovszky Orsolya eds.: *A vászon és dívány találkozása. Tanulmányok filmről, pszichoanalízisről*. Oriold és társai, 2018.

* Margitházi Beja: Érzelemgép, fertőzés és tükörneuronok. Az érzelmek és affektusok problémája a filmelméletben. *Metropolis* 2017/3.

* Nánay Bence: Filmelmélet és kognitív tudomány. *Metropolis* 1998/99 tél-tavaszi.

* Pszichoanalízis és filmelmélet. *Metropolis* 1999/3.